

**A**rcheologické rozhledy vstupují právě do jubilejního desátého ročníku. Ze skromných počátků rozrostl se tento časopis v orgán, který dnes každoročně na více než 900 stranách se snaží podat co nejúplnější obraz současného stavu naší discipliny. Redakce vždy usilovala o to, aby pohotovým a včasným vycházením se tento časopis stal orgánem živým, skutečnou oporou veškeré vědecké práce. Dnes lze bez nadsázky konstatovati, že podobný orgán tak pravidelně nevychází v žádné jiné evropské zemi.

Počátky Archeologických rozhledů byly přirozeně nesnadné. Když po druhé světové válce se opět rozvinul v našich zemích archeologický ruch, pocítoval bývalý státní archeologický ústav potřebu navázati styk s ostatními institucemi a pracovníky a učinil tak provisorní „Informační službou“, kterou veřejnost informoval o stavu archeologického výzkumu i o celé organisaci práce. Na návrh dnešního redaktora Archeologických rozhledů přistoupil pak v r. 1949 k vydávání tištěných AR jako orgánu všech archeologických institucí v Československu. V prvním ročníku mohl býti program nového časopisu uskutečněn jen částečně pro omezený rozsah (215 stran). Odrazem stále rostoucího archeologického ruchu staly se však již další ročníky, jejichž rozsah rychle stoupal a obsah redakce rozčleňovala v řadu rubrik. Tak již druhý ročník měl 304 stran, třetí 402 stran a čtvrtý 576 stran. Od r. 1953 (pátý ročník) převzala Archeologické rozhledy nově organisovaná Československá akademie věd a rozsah jednotlivých ročníků se ustálil na 6 sešitech ročně po 144—160 stranách.

Od počátku se redakce AR snažila zachytiti především obraz a stav vývoje archeologického bádání u nás, a to slovem i dobrou obrazovou dokumentací; současně však usilovala o kontakt se světovou zahraniční produkcí a proto zařazovala také údaje o všech nových cizojazyčných publikacích, pokud byly redaktorovi dostupné. V tomto svém úsilí se redaktor opřel nejen o archeologické ústavy a pracovníky v museích, ale i o nejmladší vědeckou generaci, o dorost. Tak se časopis brzy stal orgánem a mluvčím nové mladé gene-

race, jejíž počet po druhé světové válce velmi rychle stoupal. Redakce jí otevřela všechny možnosti volné vědecké tribuny zvláště v rubrice „Ze současné problematiky evropského pravěku“, záměrně zavedené, aby naše vědecká produkce se od počátku zapojovala do celoevropské soutěže. Dosavadní práce této mladé generace vzbuzuje nejlepší naděje. Stačí prolistovati poslední 4 ročníky Archeologických rozhledů a snadno se zjistí, že jen z pražského semináře pro pravěk bylo otištěno téměř 20 studií, založených nejen na studiu našeho materiálu, ale i na dobré znalosti současné celoevropské produkce. V poslední době stoupá počet podobných příspěvků i z archeologických ústavů.

Dnes vycházejí Archeologické rozhledy ve značném nákladu, málo obvyklém v archeologickém světě, a asi třetina veškerého nákladu každého čísla (kolem 1000 výtisků) pravidelně odchází do ciziny, nejen do všech evropských států, ale i do ostatních zemí a do zámoří; je to svědectví, že časopis zaujal již na mezinárodním vědeckém fóru své pevné a stálé místo, že je orgánem potřebným, i v cizině žádaným. Je proto žádoucí, aby spolupráce se zahraničím ještě více zintenzivněla a redakce velmi uvítá všechna přání a náměty zahraničních vědeckých pracovníků i vědeckých institucí, směřující k dalšímu zdokonalení časopisu; z těchto důvodů se redakce neuzavírá ani cizojazyčným příspěvkům zahraničních badatelů, psaným pokud možno ve světových jazycích, neboť cílem časopisu je prospěti co nejvíce skutečné vědě a vzájemnou informací usnadnit vědeckou práci na nejvyšší úrovni.

Celkové zaměření Archeologických rozhledů s mnoha rubrikami v každém čísle vyžaduje na redaktorovi ovšem veliké vypětí a zabere v každém roce značnou část jeho času, jestliže chce zajistit přesné vycházení jednotlivých čísel; je třeba uvážiti, že každé číslo představuje samostatnou publikaci o 144—160 stranách a že jsou vždy v práci současně 3 čísla, z nichž jedno právě vychází, druhé se koriguje a třetí připravuje k tisku. Proto některé plány a náměty na další zdokonalení a obsahové obohacení časopisu nemohly býti ještě plně provedeny, budou však v mezích možností uskutečňovány v budoucnosti. Redakce doufá, že i v příštích letech budou Archeologické rozhledy věrným obrazem bouřlivého růstu a intenzivní práce naší

archeologické vědy, jejíž výzkumné výsledky v poválečné době vyvolaly zájem celé zahraniční veřejnosti. *J. Filip*

*J. Filip: Unser Jubiläum.* Die Zeitschrift „Archeologické rozhledy“ begeht in diesem Jahre ihr zehnjähriges Jubiläum. Aus bescheidenen Anfängen hat sie sich zu einem Organ entwickelt, das auf mehr als 900 Seiten jährlich ein getreues Bild des gegenwärtigen Zustandes der archäologischen Disziplin zu vermitteln bemüht ist. Von Beginn an war das Bestreben der Redaktion darauf gerichtet, diese Zeitschrift durch rasche Berichterstattung und rechtzeitiges Erscheinen zu einem lebendigen und aktuellen Organ, zu einer wirklichen Stütze der gesamten wissenschaftlichen Arbeit auszugestalten, wobei mit Wort und guter Bilddokumentation vor allem über den Stand der tschechoslowakischen archäologischen Forschung berichtet werden sollte. Die Redaktion war gleichzeitig um einen engen Kontakt mit der ausländischen wissenschaftlichen Produktion bemüht und brachte daher auch genauere Informationen über alle neuen fremdsprachigen Publikationen, soweit sie zugänglich waren. Die Zeitschrift stützte sich bei ihrer Arbeit auf alle archäologischen Institute und Mitarbeiter in den Museen, besonders aber auf den jüngsten wissenschaftlichen Nachwuchs. Sie wurde somit zu einem Sprachrohr der zahlenmässig rasch zunehmenden jungen Generation, der besonders in der Rubrik „Aus der gegenwärtigen Problematik der europäischen Urzeit“ Publikationsmöglichkeiten geboten wurden. In diesem Jubiläumsjahr wird die Redaktion auch einige weitere Daten über die Entwicklung und den Stand der tschechoslowakischen archäologischen Wissenschaft in der Nachkriegszeit veröffentlichen.

Die „Archeologické rozhledy“ erscheinen in ziemlich hoher Auflage, die zu einem Drittel (ungefähr über 1000 Exemplare) nicht nur in allen europäischen Ländern, sondern auch auf den anderen Kontinenten und in Übersee Abnahme findet. Ein Beweis, dass sich unsere Zeitschrift auch in der internationalen wissenschaftlichen Welt einen festen und dauernden Platz errungen hat. In dem Bestreben, die Mitarbeit mit dem Ausland in Hinkunft noch intensiver zu gestalten, begrüsst die Redaktion alle Wünsche und Anregungen ausländischer Forscher, die auf eine weitere Verbesserung der Zeitschrift abzielen. Sie räumt daher bereitwillig auch ausländischen Beiträgen von grundsätzlicher Bedeutung Platz ein, um der Hauptaufgabe dieser Zeitschrift, dem Dienst an der archäologischen Wissenschaft, gerecht zu werden. Diese Zielsetzung der „Archeologické rozhledy“ mit ihren vielen Rubriken (Abteilungen) und nicht minder das Bestreben um rasche Information und regelmässiges Erscheinen der Zeitschrift stellen an ihren Redakteur hohe Anforderungen und nehmen alljährlich einen grossen Teil seiner Arbeitszeit in Anspruch. Jede Nummer stellt eigentlich eine 160 Seiten umfassende selbständige Publikation vor, wobei zu bedenken ist, dass regelmässig die Vorbereitung, Korrektur und Ausgabe dreier verschiedener Nummern gleichzeitig erfolgen. Wegen allzu grosser

Arbeitsbelastung des Redakteurs konnten daher einige Pläne für die Verbesserung der Zeitschrift nicht ausgeführt werden; ihre Verwirklichung im Rahmen des Möglichen bleibt der Zukunft vorbehalten.

## SÍDLIŠTĚ LIDU S VOLUTOVOU KERAMIKOU V MOUCHNICÍCH NA MORAVĚ

V listopadu 1955 byly v Mouchnicích (okr. Bučovice) při hloubení sondy pro vodovodní potrubí narušeny pravěké objekty (zpráva *K. Ludikovského* v archivu AÚ ČSAV, odb. Brno, č. j. 2426/55). Nedostatek typických nálezů a silně porušená situace vedly k předběžnému závěru, že jde o eneolitické nížinné sídliště. V srpnu 1956 byl na tomto místě proveden zjišťovací výzkum, který poskytl dosti bohatý materiál volutový a jeden šňůrový hrob.

Sídliště se rozkládá jižně od obce Mouchnic, na mírném svahu, který je obrácen k severu a severovýchodu. Na severu končilo osídlení patrně při dnešní silnici z Mouchnic do Koryčan. V archivu Archeologického ústavu ČSAV (odb. Brno) je zaznamenána zpráva *I. L. Červinky* o nálezu jámy s volutovou keramikou na dvoře domu č. 145, z níž pochází i velmi pěkná nádobka s lidskýma ručkama na výduti (zpráva č. j. 2856/46). Nádobka je uložena v Moravském museu v Brně pod inv. č. 13367. Je to patrně zatím nejseverněji zachycená jáma tohoto sídliště. Na východě je osídlená plocha ohraničena potůčkem, který protéká sníženinou mezi osídleným svahem a mezi protějším svahem, obráceným k západu, a vlévá se severovýchodně od obce do říčky Stupavy. Západní hranici sídliště nelze zatím stanovit, jeho maximální možná rozloha západním směrem je však dána mírnou sníženinou, z níž terén prudce stoupá do oblasti Žďánského lesa. Směrem k jihu, tedy proti svahu, nejdou sídelní objekty příliš vysoko a zdaleka nedosahují nejvyššího bodu návrší.

Hned při zahájení výzkumu jsme zjistili, že severně od družstevního kravína byla při hloubení hospodářských zařízení narušena kulturní vrstva a jáma, z jejíhož profilu jsme získali volutové střípky. Jáma byla značně veliká a nebylo možno ji celou prokopat pro těsnou